

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br.2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02- 041/25-41042/2

Podgorica, 01.12.2025.godine

Za: MINISTARSTVO RADA, ZAPOSŁJAVANJA I SOCIJALNOG DIJALOGA, Rimski trg 46,
Podgorica

gospođi, Naidi Nišić, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju
radnih sporova

Veza: Vaš akt broj: 04-082/25-3692/1 od 26.11.2025. godine

Poštovana gospođo Nišić,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih
sporova*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja
na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Osnovni cilj koji se želi postići donošenjem izmjena i dopuna Zakona o mirnom rješavanju
radnih sporova je olakšan postupak mirnog rješavanja radnog spora kao i usaglašavanje sa
propisima EU kroz pregovarački proces.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga zakona i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja
propisa utvrđeno je da implementacija istog ne zahtijeva izdvajanje finansijskih sredstava iz
budžeta države. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne
finansijske obaveze kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih bi
proistekle finansijske obaveze.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Norica Vuković

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O MIRMOM RJEŠAVANJU RADNIH
SPOROVA***

Član 1

U Zakonu o mirnom rješavanju radnih sporova („Službeni list CG“, broj 145/21) u članu 2 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Odredbe ovog zakona primjenjuju se na mirno rješavanje radnih sporova u Crnoj Gori bez obzira na to imaju li stranke prebivalište ili boravište, odnosno sjedište u Crnoj Gori ili u drugoj državi članici Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije.“

Član 2

U članu 4 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Zaposlenim u smislu stava 1 ovog člana smatra se i lice kome je prestao radni odnos kod poslodavca.“

U stavu 2 riječ „radi“ zamjenjuje se riječima: „u postupku“.

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 3

U članu 7 stav 2 poslije riječi „zaposlen“ dodaju se riječi: „ili je bio zaposlen“.

Član 4

U članu 8 stav 2 riječi: „daje preporuku.“ zamjenjuju se riječima: „donosi rješenje o obustavi postupka.“.

Član 5

U članu 11 stav 1 poslije riječi „mirenja“ dodaju se riječi: „i arbitraže“.

Član 6

U članu 15 stav 2 poslije riječi: „radnog odnosa“ briše se zarez i dodaju riječi: „i izmjenju ugovora o radu,“.

Član 7

U članu 19 stav 1 tačka 6 briše se.

Tačka 7 mijenja se i glasi:

„7) sprovodi godišnji plan i obuke za stručno usavršavanje miritelja, odnosno arbitara;“.

Dosadašnje tač. 7 do 12 postaju tač. 6 do 11.

U stavu 3 riječi: „Program obuke iz stava 1 tačka 7 ovog člana odnosi“ zamjenjuju se riječima: „Plan i obuke iz stava 1 tačka 6 ovog člana odnose“.

Član 8

U članu 24 stav 1 tačka 5 mijenja se i glasi:

„5) predlaže Vladi visinu nagrade za rad miritelja, odnosno arbitara;“.

U tački 6 riječi: „program obuke“ zamjenjuju se riječima: „plan obuka“.

Član 9

U članu 26 stav 2 mijenja se i glasi:

„Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za starješinu organa uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.“

Član 10

U članu 27 stav 1 tačka 8 briše se.

U tački 9 riječi: „program obuke“ zamjenjuju se riječima: „plan obuka“.

Dosadašnje tač. 9 do 13 postaju tač. 8 do 12.

Član 11

U članu 30 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Za miritelja, odnosno arbitra može biti izabrano i lice koje je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije, kao i član porodice tog lica bez obzira na njegovo državljanstvo, koje ispunjava uslove iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana i posjeduje dokaz o poznavanju crnogorskog jezika u nivou B2, izdat od nadležne ustanove visokog obrazovanja.

Dokaze o ispunjenosti uslova iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana za crnogorske državljane Ministarstvo pribavlja po službenoj dužnosti.“

Član 12

Član 31 mijenja se i glasi:

„Pravo na dobijanje licence za rad miritelja, odnosno arbitra (u daljem tekstu: licenca za rad) ima lice koje ispunjava uslove iz člana 30 stav 1 tač. 1 do 6 ovog zakona i koje je položilo ispit za dobijanje licence za rad.

Pravo na dobijanje licence za rad ima i lice koje je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije, kao i član porodice tog lica bez obzira na njegovo državljanstvo, koje ispunjava uslove iz člana 30 stav 1 tač. 2 do 6 ovog zakona, posjeduje dokaz o poznavanju crnogorskog jezika u nivou B2, izdat od nadležne ustanove visokog obrazovanja i koje je položilo ispit za dobijanje licence za rad.“

Član 13

Član 32 mijenja se i glasi:

„Ispit za dobijanje licence za rad (u daljem tekstu: ispit) sprovodi se po programu za polaganje ispita.

Ispit se sprovodi pisanim putem.

Na ispitu kandidat može da ostvari najviše 55 bodova.

Ispit je položio kandidat koji ostvari najmanje 30 bodova.

O izvršenom ocjenjivanju kandidata na ispitu komisija iz člana 33 stav 1 ovog zakona sačinjava izvještaj koji sadrži imena i prezimena kandidata i broj bodova ostvarenih na ispitu.

Izvještaj iz stava 5 ovog člana komisija iz člana 33 stav 1 ovog zakona dostavlja komisiji iz člana 39 stav 1 ovog zakona, u roku od 45 dana od dana održavanja ispita.

Kandidat koji iz opravdanih razloga nije mogao da polaže ispit, kao i kandidat koji nije položio ispit ima pravo na polaganje ispita u drugom roku.

Troškove polaganja ispita snosi kandidat.

Program i bliži način polaganja ispita i visinu troškova polaganja ispita propisuje Ministarstvo.“

Član 14

Naziv člana i član 34 mijenjaju se i glase:

„Zahtjev za polaganje ispita

Član 34

Zahtjev za polaganje ispita podnosi se Ministarstvu.

Kandidat koji je crnogorski državljanin, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 30 stav 1 tač. 1 do 6 ovog zakona.

Kandidat koji je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije, kao i član porodice tog lica bez obzira na njegovo državljanstvo, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 30 stav 1 tač. 2 do 6 ovog zakona, kao i dokaz o poznavanju crnogorskog jezika u nivou B2, izdat od nadležne ustanove visokog obrazovanja.

Ministarstvo odlučuje o zahtjevu iz st. 2 i 3 ovog člana u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Protiv odluke iz stava 4 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.“

Član 15

Član 35 mijenja se i glasi:

„Kandidat koji je položio ispit zahtjev za izdavanje licence za rad podnosi Ministarstvu.

Ministarstvo izdaje licencu za rad u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Licenca za rad izdaje se na period od pet godina i može se obnoviti.

Licenca za rad izdaje se na obrascu koji propisuje Ministarstvo.“

Član 16

U članu 36 stav 2 tačka 1 riječi: „programom iz člana 19 stav 1 tačka 7“ zamjenjuju se riječima: „planom iz člana 19 stav 1 tačka 6“.

Član 17

U članu 41 stav 2 riječi: „30 bodova,“ zamjenjuju se riječima: „45 bodova,“, a riječi: „deset bodova“ zamjenjuju se riječima: „15 bodova“.

Član 18

U članu 42 stav 2 riječi: „na pisanom dijelu ispita.“ zamjenjuju se riječima: „na ispitu.“.

Član 19

U članu 45 stav 1 tačka 1 poslije riječi „adresu“ dodaju se riječi: „za prijem elektronske pošte“.

Tač. 3 i 4 brišu se.

Dosadašnje tač. 5, 6 i 7 postaju tač. 3, 4 i 5.

U stavu 2 riječi: „tač. 1, 3 i 4“ zamjenjuju se riječima: „tačka 1“.

Član 20

U članu 46 stav 2 poslije tačke 8 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„8a) ako je miritelj, odnosno arbitar zaključio sporazum suprotno zakonu;

8b) ako je miritelj, odnosno arbitar povrijedio pravila postupka mirnog rješavanja radnog spora;“.

Član 21

U članu 49 stav 1 tačka 2 riječ „supružnik“ zamjenjuje se riječima: „bračni ili vanbračni supružnik, odnosno partner u zajednici života istog pola“.

Član 22

U članu 50 stav 2 mijenja se i glasi:

„Ako miritelj ne okonča započeti postupak ili ne postupa u predmetu u propisanim rokovima, direktor može rješenjem odrediti drugog miritelja da nastavi i okonča započeti postupak mirenja.“

Član 23

U članu 51 stav 1 poslije riječi „arbitraže“ zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: „u skladu sa propisima Vlade.“ brišu se.

Član 24

U članu 53 stav 3 na kraju tačke 1 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i kontakt telefon i adresu za prijem elektronske pošte ako je posjeduju;“.

U stavu 5 poslije riječi „poslodavca,“ dodaju se riječi: „kao i u slučaju kad podnosilac predloga podnese više predloga sa više pravnih osnova, a odnose se na istog poslodavca,“.

Član 25

U članu 58 stav 2 riječi: „15 dana“ zamjenjuju se riječima: „sedam dana“.

Član 26

U članu 59 stav 2 briše se.

U stavu 3 riječi: „u roku iz stava 2 ovog člana“ brišu se.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 2.

Član 27

U članu 60 stav 2 riječi: „pet dana“ zamjenjuju se riječima: „sedam dana“.

Član 28

U članu 61 na kraju stava 2 briše se tačka i dodaju riječi: „koji sačinjava miritelj.“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Sporazum iz stava 2 ovog člana potpisuju strane u sporu i miritelj.“

Dosadašnji st. 3 do 6 postaju st. 4 do 7.

Član 29

U članu 62 stav 2 mijenja se i glasi:

„Preporuka je stručno mišljenje miritelja o predmetu spora, daje se u pisanom obliku i mora biti obrazložena.“

Stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 30

U članu 63 stav 2 briše se.

Član 31

U članu 65 stav 3 poslije riječi „odnosa“ dodaju se riječi: „i izmjenu ugovora o radu“.

U stavu 6 poslije riječi „odnosa“ dodaju se riječi: „i izmjene ugovora o radu“.

Član 32

U nazivu člana 66 poslije riječi „odnosa“ dodaju se riječi: „i izmjene ugovora o radu“.

Stav 1 mijenja se i glasi:

„Ako je predlog za mirno rješavanje radnog spora u slučaju prestanka radnog odnosa ili izmjene ugovora o radu podnijela jedna od strana u sporu pred Agencijom, Agencija dostavlja taj predlog i dokumentaciju drugoj strani u sporu i poziva je da se, u roku od sedam dana od dana prijema predloga, izjasni da li prihvata mirno rješavanje radnog spora.“

Član 33

U članu 68 stav 2 riječi: „pet dana“ zamjenjuju se riječima: „sedam dana“.

U stavu 4 riječi: „osam dana“ zamjenjuju se riječima: „pet dana“.

U stavu 5 riječi: „15 dana“ zamjenjuju se riječima: „sedam dana“.

Poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako podnosilac predloga u toku postupka mirenja odustane od predloga, miritelj donosi rješenje o obustavi postupka.“

Ako miritelj u toku rasprave od strana u sporu sazna da je postupak u istoj pravnoj stvari već vođen ili da se vodi pred sudom ili drugim organom, donosi rješenje o obustavi postupka.“

Član 34

Član 69 mijenja se i glasi:

„Postupak mirenja okončava se, po pravilu, u roku od 30 dana od dana početka postupka mirenja.“

Ako strane u sporu postignu dogovor, zaključuju sporazum o rješenju spora, koji sačinjava miritelj.

Sporazum iz stava 2 ovog člana potpisuju strane u sporu i miritelj.

Sporazum iz stava 2 ovog člana postaje pravosnažan i izvršan danom dostavljanja, a ako je u sporazumu određeno da se radnja koja je predmet izvršenja može izvršiti u ostavljenom roku, sporazum postaje izvršan istekom tog roka.

O zakonitosti sporazuma iz stava 2 ovog člana stara se miritelj.

Ako je dogovor iz stava 2 ovog člana suprotan važećim propisima, miritelj donosi rješenje o obustavi postupka.“

Član 35

Poslije člana 84 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Usklađivanje propisa

Član 84a

Propisi za sprovođenje ovog zakona uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 84b

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaću se po propisima po kojima su započeti.

Odložena primjena

Član 84c

Odredbe člana 2 stav 2, člana 30 stav 2, člana 31 stav 2 i člana 34 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj zakon prenesene su Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. o mjerama za olakšavanje ostvarivanja prava koja su radnicima priznata u kontekstu slobode kretanja radnika - 32014L0054 i Regulativa (EU) br. 492/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (kodifikacija) – 32011R0492

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova („Službeni list CG“, broj 145/21) donesen je s ciljem uspostavljanja efikasnog, pravičnog i pristupačnog mehanizma za rješavanje individualnih i kolektivnih radnih sporova. Međutim, u dosadašnjoj primjeni zakona uočeni su određeni problemi koji su zahtijevali preciziranje postojećih odredbi, kao i uvođenje novih rješenja radi unapređenja pravnog okvira i prakse.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova predviđaju se određene promjene u cilju unapređenja efikasnosti postupaka mirnog rješavanja individualnih i kolektivnih radnih sporova, preciziranja normativnog okvira i usklađivanja sa praksom. Cilj ovih izmjena je povećanje pravne sigurnosti strana u sporu, poboljšanje uslova rada miritelja i arbitara te unapređenje rada Agencije za mirno rješavanje radnih sporova.

Predložene izmjene i dopune Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova imaju za cilj unapređenje efikasnosti i pravne sigurnosti postupaka, optimizaciju rada Agencije. Ovim izmjenama se usklađuje zakonodavni okvir s potrebama prakse i međunarodnim standardima u oblasti mirnog rješavanja radnih sporova.

Isto tako, donošenjem Predloga zakona vrši se usklađivanje u skladu sa direktivama u okviru Pregovaračkog poglavlja 2 Sloboda kretanja radnika, odnosno sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. o mjerama za olakšavanje ostvarivanja prava koja su radnicima priznata u kontekstu slobode kretanja radnika i Regulativom (EU) br. 492/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5. aprila 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (kodifikacija). Navedeno u smislu omogućavanja državljanima Evropske unije, Evropsko ekonomskog prostora i Švajcarske konfederacije kao i članovima njihove porodice da kada zasnuju radni odnos u Crnoj Gori imaju prava da zaštitu svojih prava ostvaruju pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova. Isto tako, omogućiće im se da budu izabrani za miritelje i arbitre u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom.

Donošenjem izmjena i dopuna Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova unaprijediće se sistem mirnog rješavanja radnih sporova u Crnoj Gori. Novi pravni okvir omogućava bržu, efikasniju i pravičniju zaštitu prava zaposlenih i poslodavaca, smanjuje pritisak na sudove i doprinosi stabilnosti radnih odnosa.

III. Usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Usklađenost Prijedloga zakona sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)

a) Odredbe SSP sa kojima se usklađuje propis:

glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila konkurencije, član 79 – Radni uslovi i jednake mogućnosti

Glava VII, Politike saradnje, član 101 – Saradnja u oblasti društvene politike, stav 2 i 3.

Usklađenost Prijedloga zakona sa pravnim tekovinama Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Usklađenost sa primarnim izvorima prava Evropske unije:

UFEU, Dio TREĆI, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava X, Socijalna politika, član 156, stav 1, tačka 2-Treaty on the functioning of the EU, Part three, Union policies and international actions, Title x, Social Policy, 156 Paragraf 1 Poin 2.

Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije :

32014L0054

Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta od 16. aprila 2014. o mjerama za olakšavanje ostvarivanja prava koja su radnicima priznata u kontekstu slobode kretanja radnika

32011R0492

Uredba (EU) br. 492/2011 Evropskog parlamenta i Vijeća od 5. aprila 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (kodifikacija)

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Odredbom člana 1 Predloga zakona u cilju usaglašavanja sa direktivama Evropske unije vrši se izmjena na način propisuje da se ovaj zakon primjenjuje mirno rješavanje radnih sporova u Crnoj Gori bez obzira na to da li strane imaju prebivalište ili boravište, odnosno sjedište u Crnoj Gori ili drugoj državi Evropske unije ili

Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije. Na ovaj način omogućava se ovim državljanima da zaštitu svojih prava mogu ostvariti pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.

Predlogom zakona izmjenama čl. 4 i 7 Zakona preciznije se uređuje obuhvat ovog propisa, te se u tom cilju vrši dopunjavanje zakona dodavanjem „ili bivšeg zaposlenog“ u relevantnim odredbama, i omogućava se svim licima koja su bila u radnom odnosu da pokrenu postupak mirnog rješavanja radnog spora i nakon prestanka radnog odnosa. (čl. 2 i 3)

Članom 4 predlaže se izmjena člana 8 na način da se vrši jačanje uloge miritelja i arbitara. Ranije je miritelj, u slučaju nepostizanja dogovora, davao „preporuku“. Ova praksa se pokazala kao neprecizna i pravno nedovoljno obavezujuća, što je izazivalo nejasnoće u pravnim posljedicama ovakvog postupka. Izmjenom se predviđa da miritelj donosi „rješenje o obustavi postupka“, čime se formalizuje kraj postupka i jasno definiše uloga miritelja.

Članom 5 Predloga izvršeno je terminološko usklađivanje na način da je u stavu 1 člana 11 dodaje i postupak arbitraže.

Odredbom člana 6 Predloga zakona vrši se izmjena člana 15 stav 2 na način da se od obaveze postupka mirnog rješavanja radnog spora izuzimaju i sporovi koji se odnose na aneks ugovora o radu, što znači da će zaposleni koji želi da osporava isti moći direktno da se obrate sudu.

U cilju unapređenja rada i organizacije agencije, vrši izmjena člana 19 na način što se kroz djelokrug rada briše odredba da je ista u obavezi da organizuje i sprovodi program osnovne obuke za miritelje i arbitre iz razloga propisanih uslova koje miritelji i arbitri da bi bili izabrani treba da ispunjavaju kao i ispita kojim treba da polažu da bi dobili licencu za rad te nakon toga bili birani. Isto tako preciznije se uređuje način usavršavanja miritelja i arbitara, na koji način se poboljšavaju profesionalni standardi i omogućava bolja kvalifikaciju lica koja posreduju u sporovima. (član 7)

Članom 8 Predloga mijenja se član 24 osnovnog zakona tako da se uvodi obaveza Agencije da predlaže Vladi visinu nagrade za rad miritelja i arbitara. Cilj navedene odredbe je da se obezbijedi adekvatna nadoknada i motivacija za stručna lica koja obavljaju ovaj posao. Isto tako, vrši se tehničko usklađivanje tekst zakona, odnosno precizira se u djelokrugu rada Savjeta da usvaja godišnji plan obuke za miritelje i arbitre.

Odredbom člana 9 Predloga zakona vrši se izmjena u pogledu uslova za izbor direktora agencije, odnosno da bi se određeno lice imenovalo za direktora potrebno

je ispunjava uslove za starješinu organa uprave, propisane Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Izmjenom člana 27 briše se tačka 8 i tehničko usklađivanje Predloga zakona, čime se preciziraju nadležnosti direktora Agencije. (član 10)

Unapređenje efikasnosti postupka izbora miritelja i arbitara prilikom polaganja ispita za dobijanje licence za rad vrši se izmjenom člana 30 na način što se predviđa da Ministarstvo pribavlja određene dokaze po službenoj dužnosti, čime se smanjuje administrativno opterećenje kandidata za miritelje i arbitre. Isto tako, u cilju omogućavanja slobode kretanja radnika i usklađivanja sa direktivama Evropske unije propisano je da za miritelja, odnosno arbitra može biti izabran državljanin države članice Evropske unije, Evropsko ekonomskog prostora i Švajcarske konfederacije, kao i članovi njihovih porodica bez obzira na njihovo državljanstvo ukoliko ispunjavaju uslove propisane zakonom i posjeduju znanje crnogorskog jezika. (član 11)

Izmjenom člana 31 brišu se odredbe koje su ranije predviđale obaveznu osnovnu obuku za miritelje i arbitre, čime se pojednostavljuje pristup licenciranju. Isto tako preciziraju se odredbe koje se odnose na državljane EU, Evropskog ekonomskog prostora i Švajcarske konfederacije u pogledu dobijanja licence za rad miritelja, odnosno arbitra. (Član 12)

Izmjenama članova koji se odnose na ispit za licenciranje miritelja i arbitara uvodi se precizniji sistem bodovanja i odlučivanja o izdavanju licence. Isto tako propisuje se drugi rok za polaganje onim kandidatima koji su prijavili ispit ali iz opravdanih razloga nije mogli da polažu ispit, kao i onim kandidatima koji nijesu položili ispit. (čl. 13, 14, 15, 16, 17 i 18)

Odredbom člana 19 Predloga zakona vrši se izmjena sadržine Imenika miritelja i arbitara na način da se preciziraju neophodni podaci koje je potrebno da isti dostave prilikom upisa u evidenciju.

Dodatne zaštitne mjere i odgovornosti propisuju se članom 20, kroz izmjenom člana 46 osnovnog zakona. Naime, dodaju se dva nova osnova za prestanak svojstva miritelja i arbitara, tj ako zaključi sporazum suprotno zakonskim propisima i ako prekrši pravila postupka mirnog rješavanja sporova. Ovim izmjenama osigurava se profesionalnost i zakonitost rada miritelja i arbitara.

Odredbom člana 21 Predloga zakona vrši se terminološko usklađivanje zakona u članu 49 stav 1 tačka 2 važećeg zakona.

Izmjena člana 50 osnovnog zakona predviđa se mogućnost da direktor Agencije, u slučaju neaktivnosti miritelja, odredi drugog miritelja da preuzme i okonča postupak. (član 22)

U članu 51 stav 1 vrši se tehničko usklađivanje u smislu donošenja propisa od strane Vlade Crne Gore. (član 23)

U članu 53 stav 3 tačka 1 dodaju se riječi "kontakt telefon i email adresu ukoliko je posjeduje" što omogućava da kontakt podaci budu detaljniji i ažurniji. Ovim se osigurava lakša i brža komunikacija sa svim relevantnim stranama, ako su ti podaci dostupni.

Dodavanje riječi "kao i u slučaju ako podnosilac predloga podnese više predloga sa više pravnih osnova, a odnose se na istog poslodavca" omogućava jasnije razumjevanje situacija u kojima bi postupak mogao biti obustavljen. Ovim se precizira situacija u kojoj više predloga, koji se odnose na istog poslodavca, mogu uticati na tok postupka. (član 24)

Izmjenom člana 58 rok za izjašnjenje u kolektivnim radnim sporovima smanjuje se sa 15 na 7 dana, čime se postupak ubrzava. Navedeno iz razloga što u pojedinim postupcima kada ne postoji saglasnost volja na početku potrebno je omogućiti da se postupak pred agencijom što prije okonča kako bi zainteresovana strana imala mogućnost da odmah pokrene postupak pred sudom. (Član 25)

Članom 26 briše se stav 2 člana 59, te samim tim i pravno tehničko usaglašavanje teksta zakona.

Članom 27 Predloga vrši se izmjena u članu 60 u pogledu propisivanja dužeg roka za u kojem je miritelj dužan da započne postupak mirenja. Umjesto dosadašnjih pet dana, miritelj je dužan da započne postupak mirenja u roku od sedam dana od dana preuzimanja predloga za mirno rješavanje radnog spora, a sve u cilju što bolje i efikasnije pripreme samog postupka.

U članu 61 vrši se preciziranje ishoda postupka mirenja u smislu da je miritelj dužan da sačini sporazum koji su strane u sporu postigle, dok se nadalje precizira da sporazum potpisuju strane u sporu i miritelj koji ga je sačinio (član 28)

U članu 62 dodaje se novi stav kojim se propisuje da je preporuka stručno mišljenje miritelja o predmetu spora čime se precizira dodatna odgovornost miritelja u vođenju postupka. (član 29)

Članom 30 briše se stav 2 člana 63. Navedeno iz razloga što upravo sama činjenica da sporazum sačinjava miritelj ide u prilog tome da se podrazumijeva da isti ne može biti suprotan preporuci koju je miritelj dao.

Članom 31 i 32 Predloga dodaju se nove riječi u članu 65 st. 3 i 6 i nazivu člana 66 i stavu 1, odnosno proširuje se primjena izuzetka vođenja postupka pred Agencijom ili sudom i vrši se tehničko usklađivanje teksta zakona. Navedena izmjena se vrši u cilju efikasnijeg sporvođenja postupka mirnog rješavanja radnog spora, posebno u onim sporovima za koje je očigledno da se neće okončati pred agencijom, te se iz tih razloga licima u slučaju prestanka radnog odnosa ili izmjene ugovora o radu omogućava da svoja prava ostvaruju direktno kod suda. Isto tako u članu 66 rok za izjašnjenje o prihvatanju postupka mirnog rješavanja radnog spora smanjuje se sa dosadašnjih 15 dana na sedam dana, iz razloga efikasnije okončana spora pred agencijom.

Izmjena člana 68, koja se odnosi na rokove i postupak u vezi s vođenjem postupka mirenja, donosi određene promjene koje imaju za cilj unapređenje efikasnosti i skraćivanje vremena trajanja postupka mirenja. U važećem članu, miritelj je imao obavezu da zakaže raspravu i pozove strane u sporu u roku od pet dana. Izmjenom ovog roka na sedam dana, daje se miritelju više vremena da pravilno organizuje postupak. Ova promjena će poboljšati kvalitet pripreme i zakazivanja. Rok za izjašnjenje strane koja nije u mogućnosti da se odazove pozivu, skraćuje se sa osam na pet dana. Ova izmjena ima za cilj ubrzanje komunikacije između strana u sporu, čime se smanjuje vrijeme trajanja postupka i povećava efikasnost postupka mirenja. Mogućnost produžavanja roka za izjašnjenje skraćuje se sa dosadašnjih 15 na sedam dana. Dodavanjem novih stavova uvodi se mogućnost obustave postupka mirenja u slučajevima kada podnosilac predloga povuče predlog ili kada se sazna da se isti postupak već vodi pred sudovima ili drugim organima. Ove izmjene imaju za cilj sprječavanje zloupotrebe postupka mirenja i obezbjeđuje se da se postupak ne vodi u slučajevima koji su već riješeni ili se rješavaju pred drugih nadležnim organima. (član 33)

Izmjenom člana 69 osnovnog zakona precizira se da miritelj mora voditi računa o zakonitosti postignutog sporazuma. Ako sporazum nije u skladu s propisima, miritelj donosi rješenje o obustavi postupka. Isto tako precizira se da sporazum o rješenju samog spora sačiva miritelj koji zajedno sa strana u sporu sporazum potpisuje. (Član 34)

Odredbom člana 35 dodaju se tri nova člana koja se odnose na usklađivanje propisa, započete postupke kao i odloženu primjenju određenih odredbi zakona. U tom smislu propisano je da će se propisi za sprovođenje ovog zakona uskladiti se sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom. Postupci započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti. Odredbe koje se odnose na državlje EU, evropsko ekonomskog prostora i Švajcarske konfederacije, odnosno odredbe člana 2 stav 2, člana 30 stav

2, člana 31 stav 2 i člana 34 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore". (član 36)

V. Procjena fiskalnih sredstava za sprovođenje zakona

Za sprovođenje izmjena i dopuna Zakona o mirnom rješavanju radnih spрова nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Imajući u vidu utvrđenu dinamiku ispunjavanja obaveza u okviru Pregovaračkog poglavlja 2 Sloboda kretanja radnika bilo je neophodno sprovesti prilagođavanje zakonodavnog okvira koji se odnosi na prava državljana Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske konfederacije kao i članove njihovih porodica bez obzira na njihovo državljanstvo.

U tom smislu potrebno je u pogledu izjednačavanja ovih državljana sa državljanima Crne Gore propisati odredbe koje će se danom stupanja Crne Gore u Evropsku uniju u smislu sticanja svojstva miritelja, odnosno arbitra odnositi i na ove državljanе, kao i prava da sporove iz rada i po osnovu rada rešavaju pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova.

Na navedeni način, stvaraju se uslovi u procesu evropskih integracija za ispunjavanje obaveza u predviđenom roku, te je neophodno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova, po hitnom postupku.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Otežan postupak mirnog rješavanja radnih sporova pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova; neusklađenost sa propisima Evropske unije uz pogledu izjednačavanja državljana EU sa državljanima Crne Gore.
- Neprepoznavanje određenih kategorija koji mogu inicirati postupak pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova; preporuka u individualnim radnim sporovima odugovlačila trajanje postupka; složenost postupka izbora miritelja i arbitara.
- Nemogućnost ostvarivanja prava pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova iz razloga jer nijesu bili predviđeni kao strana u sporu; onemogućanje okončanja postupka i odugovlačenje postupka.
- Lica koja nijesu predviđena kao strane u postupku; miritelji i arbitri zbog nemogućnosti okončanja postupka donošenjem rješenja ili sporazuma, strane u postupku zbog odugovlačenja postupka za koji je ishod već unaprijed poznat; lica koja se biraju za miritelje i arbitre.
- Ne bi se unaprijedile odredbe koje se odnose na postupak mirnog rješavanja radnih sporova, odredbe ne bi bile usklađene sa propisima Evropske unije u okviru Pregovaračkog poglavlja 2 Sloboda kretanja radnika.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.
- Osnovni cilj koji se želi postići donošenjem izmjena i dopuna Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova jeste olakšan postupak mirnog rješavanja radnog spora kao i usaglašavanje sa propisima EU kroz pregovarački proces.
- Donošenje Predloga zakona je predviđeno Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2025. godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- **Objasnjavati preferiranu opciju?**

Status quo:

- Ukoliko se navedene izmjene i dopuna Zakona ne bi donijele, ne bi se prepoznale kategorije bivših zaposlenih kao moguća strana koja može pokrenuti postupak mirnog rješavanja radnog spora;
- Ukoliko se ne bi obrisala preporuka u individualnim radnim sporovima nastavilo bi se odugovlačenje postupka kada je ishod postupka već ranije poznat;
- Ukoliko se ne pojednostavile odredbe koje se odnose na postupak izdavanja licence budućim miriteljima i arbitrima, postupak bi bio dug i budućim miriteljima i arbitrima na licencu bi čekali i do godinu dana.
- Ne bi se izvršilo usaglašavanje sa propisima Evropske unije u okviru Pregovaračkog poglavlja 2 Sloboda kretanja radnika.

Preferirana opcija:

- Izmjenama i dopunama zakona proširuje se opseg kategorija lica koja mogu pokrenuti postupak mirnog rješavanja radnog spora što u mnogome rasterećuje rad sudova imajući u vidu činjenicu da su postupci pred Agencijom brži, efikasni, besplatni a da postupci pred sudom traju duže i izazivaju troškove.
- Brisanje preporuke u individualnim radnim sporovima dovešće do olakšavanja i ekonomičnosti i efikasnosti u rješavanju samog spora u onim situacijama kada je ishod postupka ranije poznat.
- Pojednostavljenje procedure u polaganju ispita za dobijanje licence budućim miriteljima i arbitrima, koji se pokazao kao složen, te samim tim dovešće do izbora miritelja i arbitara u kraćem roku, što u krajnjem ima za cilj nesmetano obavljanje poslova Agencije za mirno rješavanje radnih sporova.
- Ispunjavaju se obaveze kroz pregovarački proces u okviru Poglavlja 2 Sloboda kretanja radnika.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Donošenjem propisa će pozitivno uticati na strane u sporu iz razloga što će se pojednostaviti postupak mirnog rješavanja radnog spora, isto tako pozitivno će uticati na bivše zaposleni koji su prepoznati kao strana u sporu koja može pokrenuti postupak pred agencijom kao i na buduće miritelje i arbitre iz razloga što će se postupak njihovog izbora pojednostaviti. Takođe donošenje propisa će uticati na državljane Evropske unije, Evropsko ekonomskog prostora i Švajcarske konfederacije kao i članove njihovih porodica u smislu izjednačavanja u pogledu sticanja svojstva miritelja odnosno arbitra kao i pravo na pokretanje postupka pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova u cilju zaštite prava iz rada i po osnovu rada.
- Predloženim rješenjima se neće izazvati troškovi privredi.
- Propisom se ne podržava stvaranje novim privrednih subjekata na tržištu rada i tržišna konkurencija.
- Navedenim propisom se ne stvaraju administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Objasnjavati.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Objasnjavati.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu,

odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju navedenog propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata kojim će proistići finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa se neće ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Prilikom izračunavanja finansijskih izdataka nije korišćena metodologija za obračun finansijskih izdataka/prihoda.
- Na Predlog zakona nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U izradi ovog propisa učestvovali su predstavnici Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Agencije za mirnom rješavanje radnih sporova, Unija poslodavaca Crne Gore, Unija slobodnih sindikata Crne Gore i Saveza sindikata Crne Gore. U toku izrade Predloga zakona objavljena je javna rasprava koja je trajala 20 dana u aprilu mjesecu 2025. godine. Javnoj raspravi su prisustvovali predstavnici Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, predstavnici Unije slobodnih sindikata, predstavnici Unije poslodavaca Crne Gore, predstavnici Saveza sindikata Crne Gore, predstavnici Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, Danijela Šuković i Ivana Obradović, dok su u toku trajanja javne rasprave svoje predloge i sugestije putem mejla i poštom, dostavili su: Savez sindikata Crne Gore i Danijela Šuković. Navedeni predlozi i sugestije su se odnosili na program obuke za miritelje i arbitre, pojednostavljenje postupka izbora miritelja i arbitara, na mogućnost ulaganja prava na žalbu ukoliko lice nije prošlo na ispitu za dobijanje licence za rad miritelja odnosno arbitra, kao i na pravno tehničko unapređenje teksta predloga zakona. U odnosu na dostavljene predloge unaprijeđen je tekst predloga zakona a sve u cilju pojednostavljivanja postupka mirnog rješavanja radnog spora.
- Prilikom izrade Predloga zakona nije korišćena ekspertska podrška.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nepoštovanje zakonskih odredbi u smislu trajanja postupka od strane poslodavaca i zaposlenih odnosno samih strana u postupku mirnog rješavanja radnog spora.
- Organizovanje okruglih stolova u cilju podizanja svijesti kako poslodavaca tako i zaposlenih o značaju mirnog rješavanja radnog spora ukoliko do njega dođe, te prije svega podizanje svijesti u smislu prevencije da do istih ne dođe.
- Praćenje predloženih rješenja vršiće se putem izvještaja o radu Agecnije za mirno rješavanje radnih sporova. Evaluacija ciljeva će se mjeriti kroz Izvještaj o radu Agecnije za mirno rješavanje radnih sporova kroz broj uspješno riješenih postupaka, broj zaključenih sporazuma i rješenja o okončanju postupka.
- Za sprovođenje predloženog rješenja biće zaduženo Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga i Agencija za mirno rješavanje radnih sporova.

Datum i mjesto
24.11.2025. godine
Podgorica

MINISTARKA

Najda Nišić

[Handwritten signature]